

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Nazwa i adres obiektu budowlanego;

Projekt budowlany przebudowy, rozbudowy i modernizacji Domu Pomocy Społecznej z wydzieloną częścią gabinet dla lekarza rodzinnego oraz z częścią mieszkalną

- na działkach nr ewid. gr. 81/1, 81/2, 80/4 w miejscowości Napiwoda, gmina Nidzica, woj. warmińsko-mazurskie

Inwestor:

Polskie Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Nidzicy

ul. Krzywa 9 13-100 Nidzica

Autor informacji - projektant;

mgr inż. Krzysztof Ojrzyński
„PION-Nidzica”
ul. Krzywa 2A/1,
13-100 Nidzica

Data opracowania:

Lipiec – listopad 2016 r.

Uwagi:

1. Informacja zgodna z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Opracował:

Część opisowa

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów.

Zamierzenie budowlane obejmuje:

- A/ budowę łącznika pomiędzy istniejącym budynkiem Domu Pomocy Społecznej i budynkiem mieszczącym przychodnię lekarską oraz mieszkanie;
- B/ nadbudowę i rozbudowę budynku mieszczącego przychodnię lekarską i mieszkanie;
- C/ przebudowę części istniejących budynków umożliwiającą ich połączenie z częściami nowobudowanymi i nadbudowywanymi w integralną całość funkcjonalno-przestrzenną;
- C/ przebudowę i budowę nowych przyłączy do budynków (wodociągowego, kanalizacyjnego, energetycznego zalicznikowego);

Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Działki nr 81/1, 81/2, 80/4 5-168/3 są działkami zabudowanymi i użytkowanymi.. Zabudowa na działkach sąsiednich zlokalizowana jest w bezpiecznej odległości od granic działki t.j. min. > 4,0 m. Przez działki przebiegają przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne zaliczeniowe.

Na działkach istnieją następujące obiekty kubaturowe;

1. Dom Pomocy Społecznej (bryła główna budynku piętrowa, z poddaszem użytkowym, całkowicie podpiwniczona + dobudówka od strony północnej – parterowa, z poddaszem użytkowym, niepodpiwniczona)
  - budynek jest w całości użytkowany i zamieszkały
2. Budynek przychodni lekarskiej z wydzielonym mieszkaniem (parterowy, w większości podpiwniczony, z płaskim dachem)
  - część mieszkalna jest zamieszkała, obecnie przychodnia lekarska nie jest użytkowana.

Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Głównym zagrożeniem jest fakt użytkowania budynków, w większości przez osoby niepełnosprawne umysłowo oraz o ograniczonej zdolności poruszania się. Przed przystąpieniem do robót budowlanych koniecznym będzie trwałe i pełne oddzielenie terenu budowy od Domu Pomocy Społecznej wraz z zapewnieniem niezależnych dojazdów zarówno do budynku DPS jak też i na teren budowy. Budynek DPS będzie musiał być częściowo wyłączony z użytkowania na czas budowy. W szczególności dotyczy to pomieszczeń przylegających do projektowanego łącznika, a także osób o ograniczonej zdolności poruszania się. Przez okres prowadzenia prac budowlanych zlikwidowaniu ulegnie winda umożliwiająca wjazd na parter budynku z przyległego chodnika. Na czas prowadzenia prac budowlanych należy również wyłączyć z użytkowania mieszkanie w przyziemiu budynku przychodni lekarskiej. Niemożliwym również będzie użytkowanie pomieszczeń przychodni lekarskiej.

Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Zagrożenia i ograniczenia występujące podczas realizacji robót opisano powyżej. Czas wystąpienia zagrożeń – cały okres wykonywania prac budowlanych. Miejsce występowania zagrożeń -południowa część terenu działek, na całej ich szerokości, do ściany szczytowej budynku DPS i strefa ochronna - pas szer. 6,0 m. na całej szerokości działek od tej ściany szczytowej, w kierunku północnym.

Przewidywane zagrożenia podczas realizacji robót budowlanych

A/ Praca urządzeniami i narzędziami z napędem elektrycznym

Zagrożenia; - niebezpieczeństwo porażenia prądem, niebezpieczeństwo urazów mechanicznych;

Miejsce i czas wystąpienia; - cały okres trwania budowy, dotyczy całego terenu budowy

B/ Praca z zaprawami i wyprawami zawierającymi wapno;

Zagrożenia; - niebezpieczeństwo poparzeń wapnem skóry i oczu ;

Miejsce i czas wystąpienia; - cały okres trwania wykonywania robót murarskich i tynkarskich, dotyczy całego terenu budowy

C/ Praca na wysokości;

Zagrożenia;

- niebezpieczeństwo upadku z rusztowań, pomostów roboczych i z budynku

- niebezpieczeństwo zrzucenia lub spadku z wysokości narzędzi roboczych, materiałów, sprzętu;

Miejsce i czas wystąpienia; - przy wszystkich pracach wykonywanych na wysokości ponad 1,00 m nad przyległe otoczenie stanowiska roboczego (w szczególności przy wykonywaniu robót budowlanych na drugiej kondygnacji budynku, a także przy wykonywaniu konstrukcji dachowej i pokrycia dachowego)

Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Należy prowadzić stały nadzór nad pracami oraz przed przystąpieniem do robót dokonać przeszkolenia pracowników w zakresie b.h.p.;

- 1/ na stanowisku pracy (przed przystąpieniem do każdej nowo wykonywanej pracy oraz przed każdą zmianą stanowiska pracy);
- 2/ okresowym szkoleniem (przeprowadzanym co najmniej 1 raz na 2 –3 miesiące);
- 3/ wstępnym (przeprowadzanym przed dopuszczeniem pracownika do pracy na danej budowie).

Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

- 1/ stały nadzór osób funkcyjnych na budowie (kierownik budowy, kierownicy robót, majstrowie) przy wykonywaniu prac budowlanych
- 2/ przestrzeganie szkolenia pracowników w zakresie bhp;
- 3/ Stosowania przez pracowników odzieży roboczej, odzieży ochronnej, sprzętu ochrony osobistej (rękawice ochronne, kaski ochronne, okulary ochronne, szelki bezpieczeństwa);
- 4/ Stosowanie zabezpieczeń wykopów, przejść, rusztowań (barierki ochronne, liny bezpieczeństwa);
- 5/ Oznakowanie (i ewentualne wygrodzenie) stref niebezpiecznych (strefy bezpośredniego upadku wokół budynku, rusztowań, podnośników, dźwigów i wind roboczych), stosowanie daszków ochronnych nad wejściami do budynku oraz nad stanowiskami roboczymi w strefach zagrożenia bezpośrednim spadkiem – w pasie 6 m wokół budynku);
- 6/ Ogrodzenie i oznakowanie terenu budowy, zabezpieczenie terenu przed dostępem osób niepowołanych;
- 7/ Urządzenie na budowie punktu p.poż. wyposażonego w podręczny sprzęt gaśniczy;
- 8/ Umieszczenie w pobliżu wejścia na plac budowy (w dobrze widocznym miejscu) tablicy informacyjnej zawierającej m.in. dane, adresy i telefony kontaktowe osób funkcyjnych na budowie (wykonawcy, podwykonawców, kierownika budowy, inspektora nadzoru inwestorskiego, projektanta) oraz telefony alarmowe (straży pożarnej, jednostek ratowniczych, państwowego nadzoru budowlanego);
- 9/ Stosowanie na budowie wyłącznie urządzeń posiadających świadectwo dopuszczenia do użytku i znak bezpieczeństwa „B”.
- 10/ Wykonywania wszelkich robót budowlanych wyłącznie przez odpowiednio wykwalifikowanych, przeszkolonych i doświadczonych fachowców oraz pod stałym nadzorem technicznym.

D. Szczegółowe (wybrane) warunki bezpieczeństwa przy wykonywaniu robót budowlanych.

(wybrane przepisy z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych – Dz. U. Nr 47, poz. 401 z 2003 r.)

1. Do zabezpieczeń stanowisk pracy z wysokości należy stosować środki ochrony zbiorowej, a w szczególności balustrady, siatki ochronne i siatki bezpieczeństwa. Balustrada ochronna winna się składać z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m., poręczy ochronnej na wysokości 1,1 m. Wolna przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową i poręczą ochronną winna być wypełniona w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem z wysokości;
2. Stosowanie środków ochrony osobistej, takich jak szelki bezpieczeństwa jest dopuszczalne wówczas, gdy nie ma możliwości zastosowania środków ochrony zbiorowej;
3. Dla osób wykonujących roboty na dachu winny być zapewnione środki ochrony (balustrady ochronne), a w przypadku braku możliwości ich ustawienia szelki ochronne;
4. Przed przystąpieniem do prac budowlanych należy urządzić i oznakować plac i teren budowy.
Urządzenie winno obejmować co najmniej;
  - 4.1. ogrodzenie terenu i wyznaczenie miejsc niebezpiecznych;
  - 4.2. wykonanie dróg, wyjść i przejść dla pieszych;
  - 4.3. urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych;
  - 4.4. zapewnienie oświetlenia sztucznego;
  - 4.5. urządzenia składowiska materiałów pochodzących z rozbiórki.
5. Teren budowy winien być ogrodzony szczelnym ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,80 m.
6. Na ogrodzeniu oraz na ścianach części budynku przylegającego bezpośrednio do terenów publicznych oraz przy wejściach i bramach wjazdowych na teren budowy umieścić tablice ostrzegawcze.
7. Na terenie placu budowy wyznaczyć miejsca postoju dla samochodów i pojazdów roboczych.
8. Wyznaczyć i odpowiednio oznakować, a także zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych strefą niebezpieczną (bezpośredniego spadku) w pasie 6,0 m. wokół budynku. Strefę niebezpieczną odgrodzić

- balustradami ochronnymi. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego zainstalowane na placu budowy winny być zabezpieczone przed dostępem przez osoby nieuprawnione. Rozdzielnice te winny być usytuowane w odległości nie większej niż 50 m. od odbiorników energii.
9. Używane na placu budowy żurawie samojezdne, koparki i inne maszyny oraz urządzenia ruchome winny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.
  10. Połączenia przewodów elektrycznych z urządzeniami mechanicznymi musi być wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo osób je obsługujących oraz zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi.
  11. Wszystkie urządzenia elektryczne znajdujące się pod napięciem winny być poddawane okresowej kontroli co najmniej raz w miesiącu, a kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń co najmniej raz na pół roku, a także przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu, przed uruchomieniem urządzenia jeżeli było ono nieczynne przez ponad miesiąc i przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu jego zmian i napraw elektrycznych i mechanicznych.
  12. Przed każdym przystąpieniem do pracy należy sprawdzić stan działania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych.
  13. Maszyny i urządzenia techniczne podlegające dozorowi technicznemu mogą być na budowie używane tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.
  14. Przeciążanie urządzeń i maszyn ponad dopuszczalne obciążenie jest zabronione.
  15. Operatorzy maszyn i urządzeń o napędzie silnikowym muszą posiadać wymagane kwalifikacje.
  16. W pobliżu wszystkich stacjonarnych maszyn i urządzeń winny się znajdować instrukcje ich bezpiecznej eksploatacji obsługi i konserwacji.
  17. Stanowiska pracy operatorów maszyn i urządzeń, które nie posiadają kabin powinny posiadać zadaszenia i zabezpieczenia przed spadającymi przedmiotami. Zabezpieczenia te i zadaszenia nie mogą ograniczać widoczności operatorowi.
  18. Zawiesia budowlane winny spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu zgodności. Na zawiesiu należy umieścić napis określający jego dopuszczalne obciążenie robocze oraz termin ostatniego i następnego badania.
  19. Żurawie winny być wyposażone w tablice znamionowe z podanym udźwigiem maksymalnym przy danym położeniu wysięgnika lub wózka na wysięgniku poziomym.
  20. Przy pracy żurawia zabronione jest w szczególności;
    - 20.1. składowania materiałów pomiędzy skrajnią żurawia i obiektem budowlanym;
    - 20.2. przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy skrajnią żurawia i obiektem budowlanym oraz wychylania się przez otwory w budynku;
    - 20.3. pozostawiania ładunku na haku żurawia w czasie przerwy roboczej lub po jej zakończeniu;
    - 20.4. podnoszenia zakleszczonych lub zamrożonych elementów, wrywanie i przeciąganie elementów;
    - 20.5. podnoszenia żurawiem przedmiotów o nieznanej masie;
    - 20.6. podnoszenia ładunków przy ukośnym ustawieniu liny żurawia;
  21. W czasie załadunku lub rozładunku materiałów żurawiem przemieszczanie ich nad kabiną kierowców lub nad ludźmi jest zabronione.
  22. Zabronione jest używanie narzędzi uszkodzonych. Zabronione jest wykonywanie jakichkolwiek samowolnych przeróbek narzędzi. Narzędzia do pracy udarowej nie mogą mieć uszkodzonych końcówek roboczych oraz jakichkolwiek pęknięć, zadr i ostrych krawędzi w miejscu ręcznego uchwytu i rękojeści krótszych niż 15 cm.
  23. Rusztowania i pomosty robocze winny być wykonywane i użytkowane zgodnie z instrukcją ich producenta.
  24. Rusztowania systemowe winny być montowane zgodnie z ich dokumentacją projektową z elementów poddanych przez ich producenta badaniom na zgodność z wymaganiami konstrukcyjnymi i materiałowymi, określonymi w kryteriach oceny wyrobów pod względem ich bezpieczeństwa.
  25. Montaż rusztowań i ich eksploatacja winna odbywać się zgodnie z instrukcją ich producenta lub projektem technicznym indywidualnym. Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz pomostów roboczych muszą posiadać wymagane uprawnienia.
  26. Użytkowanie rusztowania jest możliwe wyłącznie po dopuszczeniu do użytkowania przez kierownika budowy lub inną uprawnioną osobę. Odbiór rusztowań winien być potwierdzony wpisem do dziennika budowy lub w protokole odbioru technicznego.
  27. Na rusztowaniach winne być umieszczone tablice określające wykonawcę montażu rusztowania i dopuszczalne obciążenie.
  28. Rusztowania umieszczone bezpośrednio przy ciągach pieszych i ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść na placu budowy oprócz standardowych zabezpieczeń winny posiadać dodatkowo daszki ochronne i osłony z siatek ochronnych.

29. Rusztowania z elementów metalowych winny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.
30. Pozostawianie materiałów na pomostach roboczych rusztowań po zakończeniu pracy jest zabronione.
31. Rusztowania i pomosty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane, przez kierownika budowy lub inną uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonywanych prac, i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu.
32. Osoby przebywająca na wysokości co najmniej 1,0 m, na wysokości od poziomu posadzki lub terenu winny być zabezpieczone przed upadkiem z wysokości.
33. Otwory w stropach, na których prowadzone są roboty, lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą.
34. Otwory w ścianach zewnętrznych budynku i w stropach, których dolna część znajduje się na wysokości mniejszej niż 1,1 m. od poziomu stropu lub pomostu powinny być zabezpieczone balustradą.
35. Przemieszczane w poziomie stanowiska pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub przewodnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,5 m. wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia. Wytrzymałość i sposób zamocowania przewodnicy powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby.
36. W przypadku, gdy zachodzi konieczność przemieszczania stanowiska w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa winna być zamocowana do przewodnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50 m. Długość linki bezpieczeństwa łączącej szelki bezpieczeństwa z aparatem samohamującym nie powinna przekraczać 0,5 m.
37. Wykonywania robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak; elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, ciepłownicze, wodociągowe i kanalizacyjne powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości, w jakiej mogą one być wykonywane od istniejącej sieci, i sposobu wykonywania tych robót. Bezpieczną odległość wykonywania tych robót określa kierownik budowy w porozumieniu z właściwą jednostką, w której zarządzie lub użytkowaniu znajdują się te instalacje. Miejsca prowadzenia tych robót należy właściwie oznakować i ogrodzić.
38. Prowadzenie robót budowlanych w pobliżu instalacji podziemnych, a także głębienie wykopów poszukiwawczych powinno odbywać się ręcznie.
39. W czasie wykonywania robót ziemnych w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i nocy wykonać balustrady ochronne zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Niezależnie od ustawienia balustrad, w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa, wykop należy szczelnie przykryć, w sposób uniemożliwiający wypadnięcie do wykopu. Jeżeli teren, na którym prowadzone są roboty ziemne nie może być szczelnie ogrodzony należy zapewnić stały jego dozór.
40. Wykopy o ścianach pionowych nie umocnionych, bez rozparcia lub podparcia, mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m. w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.
41. Ruch środków transportowych obok wykopów winien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
42. W czasie zasypywania obudowanych wykopów zabezpieczenie należy demontować od dna wykopu i stopniowo usuwać, je w miarę zasypywania wykopu.
43. Prowadzenie robót rozbiórkowych należy wstrzymać, gdy prędkość wiatru przekracza 10 m/sek.
44. W czasie prowadzenia robót rozbiórkowych przebywanie ludzi na kondygnacjach niższych jest zabronione.
45. Do usuwania gruzu w trakcie prowadzenia robót rozbiórkowych należy stosować zsuwnice pochyłe lub rynny zsypowe. Rynny zsypowe muszą posiadać zabezpieczenie przed wypadaniem gruzu.
46. Przewracanie ścian lub innych elementów budynku przez podcinanie lub podkopywanie jest zabronione.
47. W czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobami zmechanizowanymi wszystkie osoby i maszyny powinny znajdować się poza strefą niebezpieczną.
48. W trakcie wykonywania robót rozbiórkowych sposobem przewracania długość umocowanych lin powinna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu, a ich umocowanie powinno być niezawodne.

Opracował:

Lipiec – Listopad 2016 r.